

Üniversitesi : İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Programı : Türk Dili ve Edebiyatı Yüksek Lisans
Tez Danışmanı : Prof. Dr. Yakup ÇELİK
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Mayıs 2019

ÖZET

ORHAN PAMUK’UN KURGUYA DAYALI METİNLERİNDE MESLEKLER

Sibel YANARAY BABA

Orhan Pamuk, ilk kitabını “Karanlık ve Işık” adıyla yazıp Milliyet Roman Ödülünü (1979) almıştır. Kitabının, 1982’de “Cevdet Bey ve Oğulları” başlığı verilerek yayımlanmasıyla başlayan yazın süreci, 19 kitap, seçkiler ve pek çok ödülle devam etmiştir. Tarihi, sosyolojiyi, psikolojiyi romanında postmodern anlatı teknikleriyle harmanlayarak yepyeni bir okuma süreci yaşatır. Bu sosyolojik ve tarihsel süreci kurguda oluşturur ve toplumsal yapıyı kurgu dünyasının içine yerleştirirken de karakterlerde meslekleri kullandığı fark edilmektedir. Orhan Pamuk kurgusalında hem nitelik hem de niceliksel açıdan ciddi oranda meslek kullanımı bulunmaktadır. Sınıf çatışmaları ya da atlamaları, hayat içinde gelişen karakterin, çevrenin anlatımı, Doğu Batı karşılaştırması ya da çatışması, yabancılaşma, yalnızlaşma vb. pek çok izlek ve konunun meslekler aracılığıyla aktarıldığı görülmektedir. Çalışmamızın amacı yayımlanmış kurgusal metinlerinde Orhan Pamuk’un meslekleri kullanımı, bu kullanımının oranı, amacını ortaya koymaktır. Sosyolojik vaka sadece bununla da yetinmemekte, kadın, erkek, çocuk meslekler ve bunların kullanım sıklıkları üzerine de bir inceleme ile çalışmamızın detaylandırılması gerekliliği gözlenmiştir. Orhan Pamuk’un bakış açısıyla, oluşturduğu kurgu dünyasındaki kadın, erkek ve çocuk mesleklerin kullanım sıklığı, mesleki nitelikleri ile de değerlendirilmeye alınmıştır. Kadının adının çocuklar kadar zikredilmediği mesleki çalışmanın sonunda değerlendirilmiştir.

Böylece hem mesleklerdeki cinsiyet oranı hem de mesleklerin kurgudaki görevi, etkisi sayısal verilerle de açıklanmış ve sunulmuştur. Bilimsel olarak değerlendirilmesiyle kurgusal metinlerde mesleklerin kullanım şekli, çeşitliliği belirtilirken, cinsiyetlerine göre mesleklerin kullanım oranı ile kadının, erkeğin ve çocukların toplumsal yapıdaki fonksiyonlarının Orhan Pamuk kurgusal dünyasındaki rolü, yeri açıklanmış olur. Orhan Pamuk'un meslekler üzerinden yaklaşımı, kurgusal dünyanın bir çeşitliliği olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk Edebiyatı, Türk Romanı, Senaryo, Orhan Pamuk, Meslek.

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Post Graduate Education
Department : Turkish Language and Literature
Programme : Turkish Language and Literature
Supervisor : Prof. Dr. Yakup ÇELİK
Degree Awarded and Date : MA – Mayıs 2019

ABSTRACT

PROFESSIONS IN FICTIONAL TEXTS BY ORHAN PAMUK

Sibel YANARAY BABA

Orhan Pamuk wrote his first book with the name of “Karanlık ve Işık” and received Milliyet Novel Prize (1979). The literary process after his first book being published with the name of “Cevdet Bey ve Oğulları” went on with 19 novels, selections and numerous awards. By combining history, sociology and psychology with postmodern narrative techniques in his novel, he creates a new reading process. He creates this sociological and historical process in fiction, and it is recognized that he uses professions while placing the social structure into the world of fiction. There is a significant amount of professional use in both the qualitative and quantitative aspects of Orhan Pamuk fiction. It can be observed that many themes and topics such as class conflicts, the development of the character, the narrative of the environment, East-West comparison or conflict, alienation etc. are transferred to the reader through professions. The aim of our study is to reveal Orhan Pamuk's use of occupations, the ratio of this use, and its purpose in published fictional texts. The sociological case was not only satisfied with this, but it was observed that our study should be elaborated with a study on the female, male and child occupations and their frequency of use. From the point of view of Orhan Pamuk, the frequency of the use of female, male and child occupations in the world of fiction was also evaluated with their professional qualifications. It was evaluated at the end of the professional study that the woman's name was not mentioned as much as children.

Thus, both the gender ratio in the professions and the role and function of the professions in the fiction are explained and presented with numerical data. While the use of professions in the fictional texts is indicated in scientific terms, with the ratio of the use of occupations according to the gender, the place of females, males and children in the social structure of Orhan Pamuk's fictional world is explained. Orhan Pamuk's approach through professions is a variety of fictional world.

Key Words: Turkish Literature, Turkish Novel, Scenario, Orhan Pamuk, Profession.

